

میزان رأی ملت است. امام خمینی (ره)

دانشگاه شیخ بهائی
معاونت دانشجویی و فرهنگی

دستورالعمل انتخاباتی

جامع
کنفرانس

بیانات نوروزی مقام معظم رهبری در حرم رضوی (ع)-۹۲/۰۱/۰۱

با اسمه تعالیٰ

خط مشی انتخابات ۹۲

منبع: گیلان آنلاین

۴. همه باید در مقابل قانون در مسئله انتخابات و غیرانتخابات تسلیم باشند و تمکن کنند. حادثی که در سال ۸۸ پیش امد که برای کشور ضرر داشت از همین ناشی شد که کسانی تعھود نداشتند به رای مردم و قانون تمکن کنند. دعوت به شورش خیابانی، از خطاهای جیران نایابی است که اتفاق افتاد.

۱. در درجه اول، گسترش شمارکت مردم در انتخابات اهمیت دارد. حضور گسترده مردم در درجه اول است. شور انتخاباتی در کشور و حضور مردم پای صندوق های رای می تواند تهدیدات دشمنان را اثر کند. می تواند امنیت کشور را تامین کنند. این را ملت عزیز ما در همه نقاط کشور بدانند که حضور آنها در پای صندوق های رای در آینده و امنیت و استقلال و ترویج علی و اقتصاد و همه مسائل مهم کشور تاثیر دارد.

۵. آنچه که برای رئیس جمهور آینده غیار داریم، عبارتست از امیازاتی که اصرور وجود دارد میهای ضعف هایی که وجود دارد. رئیس جمهور هر دوره ای باید امیازات کسی و ممکن الحصول رئیس جمهور قبلي را داشته باشد و ضعف های او را نداشته باشد. روسای جمهور چه امروز و چه فردا نقاط ضعف و قوی دارند. آنچه امروز برای دولت و رئیس جمهور نقاط قوت محاسب می شود باید در رئیس جمهور بعدی وجود داشته باشد و آنچه امروز نقاط ضعف شناخته می شود، باید از خوشنان دور کنند. باستی در سلسه دولت های که پشت سر هم می آیند رو به پیشرفت و تعالی و تکامل باشیم، هر کسی می آید بایند به ارزش ها و انقلاب و نظام اسلامی و خرد جمعی و تدبیر باشد.

۲. در انتخابات همه سلیقه ها و جریانات معتقد به جمهوری اسلامی شرکت کنند. این هم حق همه است و هم وظیفه است. انتخابات برای یک سلیقه و جریان سیاسی خاص نیست. همه کسانی که به استقلال کشور و آینده کشور اهمیت می دهند و دلشان برای منافع ملی می سوزد باید در انتخابات شرکت کنند. روی گرداندن از انتخابات مناسب کسانی است که با نظام اسلامی مخالفند.

انتخابات در ایران مظاهر حماسه سیاسی است.
 انتخابات مظاهر اقتدار سیاسی و آبروی نظام است.
 مظاهر اراده ملی و نداد مردم سالاری اسلامی است.
 ما که مسئله مردم سالاری اسلامی را در مقابل دموکراسی لیبرال غربی مطرح کردیم، مظاهر مردم سالاری اسلامی همین حضور مردم در انتخابات است.

۳. رای مردم به طور نهایی تایید کننده است. باید خود مردم دقت کنند و تحقیق کنند و اصلاح را انتخاب کنند. رهبری یک رای بیشتر ندارد مانند همه مردم. این رای هم تا وقتی به صندوق آنداخته شود، هیچ کس از آن مطلع نخواهد بود. اینجور نیست که کسی باید نسبت بدهد که نظر رهبری به قلان است و به همان نیست... مرافق باشید تحت تأثیر اینجیزها قرار نگیرید. از حقیر کسی چیزی در این زمینه نخواهد شنید.

ویژگیهای نامزد اصلاح

(گزیده‌ای از بیانات رهبر انقلاب اسلامی)

- کسانی سر کار ببینند که همتستان بر حفظ عزت و حرکت کشور در جهت هدفهای انقلاب باشد. (۹۲/۲/۲۵)
 کار اجرائی بلد باشد و توانایی کشیدن بار اجرائی ریاست جمهوری را داشته باشد. (۹۱/۱۰/۱۹)
 دارای حکمت و تدبیر و برنامه باشد. (۹۲/۲/۷)
 باید دارای روحیه مقاوم باشد. (۹۲/۲/۷)
- امتیازات کسبی و ممکن الحصول رئیس جمهور قبلی را داشته باشد. (۹۲/۱/۱)
 پایینند به منافع ملی، عقل جمعی و تدبیر باشد. (۹۲/۱/۱)
 دلبستگی به قانون اساسی داشته باشد. (۹۱/۱۰/۱۹)
- کسی که نخواهد با تملق‌گوئی به غرب، برای خودش موقعیتی در سطح بین المللی دست و پا کند. (۸۸/۲/۲۲)
 تحت تأثیر دشمن نیست و دشمن از آمدن او خوشحال نمی‌شود. (۹۲/۲/۲۵)
- کسی که همت، قدرت و هوشمندی داشته باشد. (۸۴/۲/۱۷)
 کسی که زیر توهمات توسعه غربی محو نشود. (۸۴/۲/۱۷)
- رئیس جمهوری که روزتاهای دورافتاده برای او با تهران تفاوتی نداشته باشد. (۸۴/۲/۱۱)
 توانمند در گسترش ثروت عظیم مردم (۸۴/۱/۱)
- رئیس جمهوری انتخاب کنیم که بتواند برنامه‌ها را در راستای چشم‌انداز پیش ببرد. (۸۴/۱/۱)
 مؤمن به هدفها و ارزش‌های انقلاب باشد. (۸۴/۱/۱)
- با فساد و فقر و عوامل فقر به طور واقعی مبارزه کند. (۸۳/۱۱/۱۰)
- توانایی، شادابی، قدرت، احساس مسؤولیت و آمادگی به کار در او وجود داشته باشد. (۸۳/۱۱/۱۰)
- کمترین نشانه نرمی در مقابل امریکا و دخالت‌های دولتهاي غربی نداشته باشد. (۷۶/۲/۱۷)
- دارای تقاو و تدبیر برای مقام مهم ریاست جمهوری باشد. (۶۸/۴/۲۳)
- منبع: www.khamenei.ir

امام خمینی (ره): رژیم اسلامی و جمهوری اسلامی یک رژیمی است متمکی بر آرای عمومی و رفراندوم عمومی

۲- در کتب حقوقی، مجالس قانون‌گذاری به دو نوع مجالس عالی که تحت عنوانی مثل مجلس سنا، اعیان، لردها و... تشکیل می‌گردند و مجالس عادی که نمایندگان و مبعوثان تمام ملت در آن دور هم جمع می‌شوند، تقسیم گردیده است. برخی از کشورهای جهان مانند ژاپن، مجارستان، مصر، بلژیک، انگلستان، فرانسه، سوئیس، نروژ، آمریکا، دانمارک و... دارای سیستم دو مجلسی و برخی مانند ایران از سیستم تک مجلسی برخوردار می‌باشند. از این رو نحوه انتخاب نمایندگان مجلس شورای ایران را می‌بایست با نوع دوم مجلس کشورهای دو مجلسی مقایسه نمود، چرا که در ایران مجلس عالی قانون‌گذاری وجود ندارد.

مراجع اعمال نظارت بر انتخابات در دیگر کشورها
به طور کلی نظارت بر انتخابات در کشورهای جهان توسط ۵ نهاد زیر انجام می‌پذیرد:

۱- دادگاه قانون اساسی

در بسیاری از کشورهای دموکراتیک جهان، نظارت بر صحت انتخابات توسط دادگاه قانون اساسی انجام می‌پذیرد. در این راستا می‌توان به کشورهای زیر اشاره نمود:

- **اتریش:** در کشور اتریش دادگاه قانون اساسی که اعضای آن با پیشنهاد هیأت دولت و با حکم ریس جمهور و دیگران به وسیله مجلس ملی و شورای فدرال انتخاب می‌شوند، بر صحت انتخابات نظارت دارد.

- **فیلیپین:** در فیلیپین که دارای نظام دو پارلمانی است، هر یک از دو مجلس، دادگاه قانون اساسی مخصوص خود را دارد. هر دادگاه از ۹ نفر تشکیل می‌شود. ۳ نفر قاضی از دیوان عالی کشور و دیگران از حزب اکثریت و اقلیت هر کدام ۳ نفر معرفی می‌کنند. از ۳ قاضی هر کدام که سایقه‌ی بیشتری دارد به ریاست دادگاه برگزیده می‌شود. دادگاه قانون اساسی وظیفه‌ی نظارت بر انتخابات و مصوبات مجلس را دارد.

- **بلغارستان:** مطابق ماده ۶۶ قانون اساسی بلغارستان، هرگاه صحت انتخابات مورد تردید باشد، موضوع می‌تواند طبق قانون به دادگاه قانون اساسی احواله گردد.

- **سوریه:** مطابق اصل ۶۲ قانون اساسی سوریه، در صورتی که طبق تحقیق و گزارش دادگاه عالی قانون اساسی، صحت انتخابات مربوط به نمایندگانی مخدوش باشد، مراتب ظرف یک ماه به وی ابلاغ و از کار برکنار می‌شود.

- **آلمان:** طبق قانون اساسی آلمان، رسیدگی به صحت انتخابات به ویژه از راه تصویب اعتبرنامه‌های نمایندگان، همچنین سلب مصونیت و عزل آن‌ها از سمت نمایندگی از اختیارات مجلس نمایندگان می‌باشد. هر گاه به تصمیم‌های مجلس یاد شده در این موارد، یعنی تأیید یا رد اعتبرنامه‌ی نماینده یا نمایندگانی و یا سلب مصونیت و عزل یا آن‌ها اعتراضی وجود داشته باشد، رسیدگی به آن از اختیارات دادگاه قانون اساسی است. دادگاه قانون اساسی فدرال، عالی‌ترین دادگاه ویکی از قابل احترام‌ترین و قدرمندترین نهادهای جمهوری فدرال آلمان است.

- **قرقیزستان:** طبق بند ۳ ماده ۸۲ قانون اساسی قرقیزستان، قانونی بودن انتخابات ریاست جمهوری را دادگاه قانون اساسی انجام می‌دهد.

آیا در کشورهای دارای نظام دموکراتیک، نهاد مشابه «شورای نگهبان» وجود دارد؟

در اکثر کشورهای دنیا به منظور اعمال نظارت بر انتخابات، مراجعی قانونی وجود دارند. «شورای نگهبان» در جمهوری اسلامی ایران، «دادگاه قانون اساسی» در ترکیه، «شورای قانون اساسی»، «دیوان عالی عدالت» در فرانسه، «دادگاه قانون اساسی» در آلمان، «مجلس نمایندگان» و «سنا» در آمریکا، «مجلس عوام» در انگلستان و «دادگاه قانون اساسی» در روسیه، این نقش نظارتی را یافا می‌نمایند. بنابراین مشابه شورای نگهبان قانون اساسی ایران، در کشورهای دیگر هم نهادهایی تحت عنوان شورا یا دادگاه وجوددارند که وظیفه‌ی آن‌ها نظارت بر صحت انتخابات است. تنها تفاوتی که وجود دارد آن است که در دیگر کشورها این نظارت در نهایت به دادگاه قانون اساسی، دادگاه عالی عدالت، شورای قانون اساسی، دیوان عالی کشور یا نهاد مشابه دیگری که واپسین تصمیم را گرفته و در برابر این تصمیم به شخص یا نهادی پاسخ‌گو نیست، ختم می‌شود.

به عبارت دیگر وجود نهاد نظارتی در دیگر کشورها مورد تردید نیست، تنها ماهیت این نهادها متفاوت است که آن هم به ساختار سیاسی- حقوقی کشورها بستگی دارد. در واقع آن چه که موجب ایجاد شبهه مبنی بر عدم وجود نهاد نظارتی بر انتخابات می‌شود، صرفاً نشأت گرفته از عدم آگاهی از حقوق اساسی و نظام انتخاباتی دیگر کشورها است. و گزنه نظام انتخاباتی در غرب دارای یک صافی ظریف است که جریان انتخابات را کنترل می‌نماید. به عنوان نمونه در فرانسه برای آن که نامزدی فرد جهت تصدی مقام نمایندگی مردم رسمیت بیابد، لازم است حدود ۵۰۰ نفر از نمایندگان ۱۴۷ اعم از نمایندگان مجلس یا شوراهای و... او را تأیید کرده باشند و به عبارتی پای طومار صلاحیت وی را امضان نمایند. طبق قانون، این ۵۰۰ نفر باید لااقل از ۳۰ استان مختلف کشور باشند و از هر استان بیش از ۵۰ امضان نمی‌شود، جمع نمود. بنابراین فقط افرادی می‌توانند به عنوان نامزد خود را مطرح سازند که صلاحیت خود را قبلاً در سطح کشوری به نمایش گذاشده باشند. فرانسوی‌ها معتقدند این تأیید صلاحیت از ظهور به قول آنان «پارشوویست‌ها» یعنی افرادی که به یکباره در میدان سیاست ظاهر شده و رأی مردم را با خود همراه می‌سازند، ممانعت به عمل می‌آورد.

در مقایسه‌ی عملکرد شورای نگهبان با نهادهای مشابه در دیگر کشورها نکات زیر قابل توجه است:

۱- در برخی از کشورهای انتخابات به معنای شرکت مردم در امر گزینش نمایندگان پارلمان وجود ندارد. به عنوان نمونه پارلمان آفریقا، ۳۰۰ عضو دارد که ۶۰ نفر از جانب ریس جمهور انتخاب می‌شود و ۲۴۰ عضو دیگر از بین تمامی کاندیداهای سراسر کشور که بیش از ۱۰ هزار نفر هستند بر اساس شرایط و به وسیله‌ی یک کمیته‌ی دولتی گزینش می‌شوند. در قانون اساسی کشور عربستان سعودی نیز حضور مردم به صورت انتخابات و شرکت در انتخابات مصدق ندارد تا جایی که در قانون اساسی این کشور، تعبیر بیعت با پادشاه استفاده شده است. متن ماده ۶ این قانون به این شرح است:

«بیاع المواطنون الملک على کتاب الله تعالى و سنه رسوله و على السمع والطاعة في العسر واليسر والمنشط والمكره»

- **ژاپن:** طبق اصل ۴۲ قانون اساسی ژاپن، پارلمان این کشور از دو مجلس، یعنی مجلس نمایندگان (Chambre des Conseillers) و مجلس مشارک (Chambre des Représentants) تشکیل یافته است. تأیید انتخابات افراد منتخب و تصویب اعتبارنامه‌ها بر عهده مجلس مخصوصاً است. با اکثریت ساده‌یاری حاضرین می‌باشد. سلب نمایندگی از آنان نیز به همین ترتیب، اما با اکثریت دو سوم آرای حاضرین امکان پذیر است. اصل ۵۵ قانون اساسی ژاپن در این زمینه اذعان دارد: «قضاؤت در مورد صلاحیت اعضای هر کدام از مجالس به عده‌ی همان مجلس خواهد بود. محروم کردن هر یک از نمایندگان از سمت نمایندگی، باید به تصویب حداقل دو سوم از نمایندگان حاضر در جلسه بررسد.»

- **ایتالیا:** پارلمان ایتالیا از دو مجلس نمایندگان و مجلس سنا تشکیل یافته است. مطابق اصل ۶۶ قانون اساسی این کشور، هر یک از مجلسین هم در خصوص صحت اعتبارنامه‌ی اعضای خود و هم در مورد علل مغایرت یا عدم صلاحیت اعضاء برای احراز سمت نمایندگی تصمیم‌گیری می‌نمایند.

- **نروژ:** طبق اصل ۴۹ قانون اساسی نروژ، پارلمان یا مجلس بزرگ که مرکب از مجلس اعلی لاغ تینگ (Lagting) و مجلس سفلیاولد (Odelsting) می‌باشد. اصل ۶۴ نیز تأکید دارد «به نمایندگان منتخبی اعتبارنامه اعطای خواهد شد که توسط مجلس مورد بررسی و تصویب قرار خواهد گرفت.»

- **آمریکا:** مجلس نمایندگان، خود صلاحیت رسیدگی به صحت یا عدم صحت انتخابات نمایندگان و تعیین شرایط انتخاب شدن را دارد.

- **دانمارک:** طبق اصل ۳۳ قانون اساسی دانمارک، مجلس خود، اعتبار انتخاب نمایندگان را تعیین می‌کند و در مورد صلاحیت نمایندگی و از دست دادن صلاحیت مزبور در خصوص هر یک از نمایندگان تصمیم‌گیری می‌نماید.

- **رومانی:** به صراحت اصل ۲۵ قانون اساسی این کشور، دو مجلس با عنوان مجمع بزرگ ملی و شورای خلق وجود دارد. در مورد مرجع نظارت بر انتخابات، اصل ۴۷ قانون اساسی این کشور اظهار می‌نماید: «مجمع بزرگ ملی در صحت یا عدم صحت انتخاب هر نماینده تصمیم می‌گیرد. این مجمع قانونی بودن انتخاب هر نماینده را بررسی می‌نماید و نسبت به صحت یا ابطال انتخاب وی تصمیم می‌گیرد. در مورد ابطال انتخاب یک نماینده، حقوق و وظایف نمایندگی وی از لحظه‌ی ابطال قطع می‌گردد.»

- **مصر:** طبق اصل ۸۹ قانون اساسی مصر، رأی گیری با نظارت اعضای یک ارگان قضایی صورت می‌گیرد. برای رسیدگی به اعتبارنامه‌ی نمایندگان، تنها ارگان صالح خود مجلس است.

- **کانادا:** پارلمان کانادا از دو مجلس یعنی مجلس عوام و مجلس سنا تشکیل شده است. از مهم‌ترین اختیارات مجلس عوام کانادا، اختیار تأسیسی یعنی امکان تغییر و اصلاح بخش‌های انعطاف‌پذیر قانون اساسی، تأیید اعتبارنامه‌ی نمایندگان و برکاری آن‌ها می‌باشد.

۴- وزارت کشور

در برخی از کشورها نیز وزارت کشور وظیفه‌ی نظارت بر انتخابات را بر عهده دارد:

۲- شورای قانون اساسی

- **فرانسه:** طبق اصل ۵۸ قانون اساسی فرانسه، شورای قانون اساسی بر حسن اجرای قانون انتخابات ریاست جمهوری نظارت می‌کند. این شورا به اعتراض‌ها رسیدگی کرده و نتایج انتخابات را اعلام می‌نماید. در دوره‌های گذشته رسیدگی به شکایت‌ها و اعتراض‌ها در خصوص انتخابات مجلس ملی و مجلس سنا با استفاده از مکانیسم «تصویب اعتبارنامه‌ها» بر عهده‌ی خود این مجالس بوده است. قانون اساسی ۱۹۵۸م. این صلاحیت را به شورای قانون اساسی واگذار کرده است. (اصل ۵۹) شورا پس از بررسی و رسیدگی می‌تواند بر حسب مورد، شکایت را رد کند؛ انتخابات را باطل نماید و یا این که نتایج اعلام شده را اصلاح کند.

به موجب اصل ۵۸ قانون اساسی، شورای قانون اساسی نظارت بر صحت انتخابات، رسیدگی به اعتراض‌ها و اعلام نتایج انتخابات ریاست جمهوری را بر عهده دارد. بنابراین، این نظارت در برگیرنده تمام مراحل انتخابات از ابتدا تا انتهای است و اقدام به آن نیاز به طرح شکایت از طرف افراد ذی نفع ندارد، هر چند که از این رهگذر نیز شورا می‌تواند در موضوع وارد شود. در سیستم حکومتی فرانسه که بیش از همه ادعای دموکراسی دارد، کاندیداتوری منفرد برای حضور در رقابت انتخاباتی ریاست جمهوری مشروط به ارایه ۱۰۰۰ امضا از شخصیت‌های معتبر کشور است که در ضمن از چهره‌های حزبی و وابسته به حاکمیت هستند می‌باشد و در مورد کاندیداتوری منفرد برای مجلس، ارایه ۵۰۰ امضا کافی است.

۳- نظارت توسط خود مجلس

هر چند در بسیاری از کشورها نظارت بر انتخابات توسط خود مجلس انجام می‌پذیرد، اما بر رسیدگی به اعتبارنامه‌های نمایندگان توسط خود مجلس ایراد وارد گشته است که رسیدگی به اعتبارنامه‌های نمایندگان مجلس چه از حیث واحد بودن شرایط انتخابات و چه از نظر مطابقت عملیات انتخاباتی با مقررات قانونی، یک امر قضایی است. از این رو با توجه به اصل تفکیک قوا مجلس مقنه اصولاً صلاحیت این کار را نداشته و فقط مقام‌های قضایی می‌توانند این وظیفه را انجام دهند. با این وجود در اکثر ممالک از جمله کشورهای ایالات متحده ای آمریکا، بلژیک و سویس هر یک از مجالس مقنه، اعتبارنامه‌های اعضای خود را مورد رسیدگی قرار داده، آن‌ها را تصویب یا رد می‌نمایند.

در انگلستان چند نفر از اعضای دیوان عالی که به حکم قرعه انتخاب می‌شوند، اعتبارنامه‌های مجلس عوام را مورد رسیدگی قرار داده، گزارشی دائمی بر تصویب یا عدم تصویب آن‌ها به مجلس تقدیم می‌کنند و مجلس نیز گزارش هیأت قضایی را بدون بحث تأیید می‌نماید. اما برخلاف ترتیب معمول در سایر ممالک، در انگلستان اعتبارنامه‌های نمایندگانی بررسی می‌شود که انتخاب آن‌ها مورد اعتراض است، و گرنه انتخاب شده بدون تصویب اعتبارنامه، نماینده شناخته می‌شود. در آلمان به موجب ماده ۳۱ قانون اساسی ۱۹۱۹م. رسیدگی به اعتبارنامه‌های اعضای مجلس «رایشتاگ» به یک دادگاه مختلط مرکب از چند نفر نماینده مجلس رایشتاگ و چند نفر عضو دادگاه اداری و اگذار گردیده بود. نمایندگان را خود رایشتاگ برای تمام دوره تقیینی و قضات را ریس جمهور انتخاب می‌نمودند. برای اخذ تصمیم، موافقت سه نفر نماینده رایشتاگ و دو نفر قاضی لازم و ضروری بود.

امام خمینی (ره): رژیم اسلامی و جمهوری اسلامی یک رژیمی است متنکی بر آرای عمومی و رفراندوم عمومی

با دقت نظر در عبارات اصل ۵۹ قانون اساسی فرانسه، به خصوص کلمه‌ی «statuer» که مصدر آن «statuer» به معنای «امر کردن، فرمان دادن، رأی دادن، با قدرت و تسلط انجام دادن و فرمودن» می‌باشد. چنین استنباط می‌شود که شورای قانون اساسی در تطبیق انتخابات با قانون، نظارتی فراتر از نظارت یک ناظر اطلاعی دارد. در اینجا امر در مقام یک أمر فرمان می‌دهد و تصمیم‌گیری می‌نماید. در بند ۵ اصل اول قانون اساسی آمریکا، کلمه‌ی «Judge» استفاده شده و این لغت در اصطلاح حقوقی به معنای «قضاؤت» و داوری کردن است. از منظر حقوقی یکی از خصایص و بیانگری‌های تصمیم‌هایی که توسط قاضی یا داور اتخاذ می‌شود، الزام‌آور بودن و امریت داشتن آن‌هاست.

از این رو مجلسین ایالات متحده (نمایندگان و سنای) داور انتخابات، نتایج آن، خصوصیات اعضا و صلاحیت نمایندگان هستند و از این حیث دارای نظارتی استصوابی می‌باشند. چرا که اگر غیر از این بود، استعمال الفاظی چون «Judge» و «Statue» بی‌مورد و نایه‌جا می‌نمود و ضرورتی در استفاده از آن‌ها نبود.

ضمون اصل ۹۹ قانون اساسی ایران نیز شبیه اصل ۵۹ قانون اساسی فرانسه می‌باشد و تنها مرجع نظارت، متفاوت است. بنابراین از لحاظ تطبیقی در تقسیم‌بندی قانون اساسی فرانسه رجوع نمود و منظور از ماهیت استصوابی این نظارت را بهتر فهمید هم‌چنین طبق اصل ۶۴ قانون اساسی نزدیک به نمایندگان منتخب، اعتبارنامه اعطای خواهد شد که توسط مجلس مورد بررسی و تصویب قرار خواهد گرفت. عبارت «تصویب» به طور صریح بر نظارت استصوابی دلالت دارد.

- قدرت ابطال نمایندگی یا ابطال انتخابات

با توجه به مواد قانون اساسی کشورهای دیگر نیز به راحتی می‌توان استنتاج نمود که وظیفه نهاد نظارتی بر انتخابات در آن کشورها نیز یک نظارت استصوابی است که می‌تواند در نهایت نمایندگی و یا جریان انتخابات را باطل اعلام نماید. به عنوان نمونه، اصل ۴۷ قانون اساسی رومانی آشکارا بیان می‌دارد که مجمع بزرگ ملی در صحت یا عدم صحت انتخاب هر نماینده صلاحیت داشته و نسبت به صحت یا ابطال انتخاب وی تصمیم می‌گیرد. بی‌تردید این نص قانونی بر نظارت استصوابی که قدرت ابطال انتخابات را دارد، تأکید می‌نماید. هم‌چنین اصل ۵۹ قانون اساسی فرانسه اعلام می‌دارد، شورا پس از بررسی و رسیدگی می‌تواند بر حسب مورد شکایت را رد کند؛ انتخابات را باطل نماید و یا این که نتایج اعلام شده را اصلاح کند. در این راستا اصل ۵۵ قانون اساسی ژاپن نیز تصریح دارد: «قضاؤت در مورد صلاحیت اعضای هر یک از مجالس به عهده‌ی همان مجلس خواهد بود.

محروم کردن هر یک از نمایندگان از سمت نمایندگی، باید به تصویب حداقل دو سوم از نمایندگان حاضر در جلسه برسد.» از این رو نهاد نظارتی در ژاپن که خود مجلس است می‌تواند با وجود رأی مردم به نماینده‌ای وی را از این سمت محروم نماید. افزون بر این از مهم‌ترین اختیارات مجلس عوام کانادا نیز مواردی چون تأیید اعتبارنامه‌ی نمایندگان و برکناری آن‌ها می‌باشد. هم‌چنین طبق اصل ۶۲ قانون اساسی سوریه، دادگاه عالی قانون اساسی می‌تواند صحت انتخابات مربوط به نماینده‌ای را مخدوش سازد.

- انگلستان: در انگلستان، نخست وزیر، وزیر کشور را تعیین می‌کند و وزارت کشور، طبق قانون، مسؤولیت نظارت عالی بر بررسی و تأیید و رد صلاحیت‌های نامزدهای نمایندگی مجلس را بر عهده دارد.

- نظارت بر انتخاب ریس جمهوری در آمریکا:

بر اساس قانون اساسی ایالات متحده‌ی آمریکا، شخص پس از مبارزه‌ی انتخاباتی در درون احزاب (عملاء دو حزب جمهوری خواه و دموکرات) و تعیین نامزدهای هر یک از احزاب برای هیأت نمایندگان، مردم هیأت انتخاب کنندگان ریس جمهوری را بر می‌گزینند. نظارت قانونی بر این روند به وسیله‌ی وزارت کشور صورت می‌گیرد.

۵- شورای عالی انتخابات

در برخی از کشورها نیز شورایی موسوم به شورای عالی انتخابات، نظارت بر حسن اجرای انتخابات را بر عهده دارد. در این راستا می‌توان به کشور ترکیه اشاره نمود:

- ترکیه: طبق ماده‌ی ۶۷ قانون اساسی ترکیه، انتخابات و همه‌پرسی‌ها تحت سرپرستی و هدایت قوه‌ی قضاییه و بر اساس آزادی، برابری، مستقیم و مخفی بودن آرا صورت می‌گیرد. ماده‌ی ۷۹ نیز بیان می‌دارد: «انتخابات تحت اداره‌ی عمومی و نظارت ارگان‌های قضایی انجام می‌شوند. شورای عالی انتخابات تمامی اقدام‌های اجرایی را به منظور تضمین برگزاری مناسب و منظم انتخابات از آغاز تا پایان به انجام رسانده، تحقیق و تضمیم درباره‌ی شکایت‌های رسیده در مورد تخلف‌های قبل و بعد از رأی، گیری و تیمی انتخاب مجدد اعضای مجلس اعلای ملی ترکیه را اتخاذ می‌نماید. هیچ اعتراضی از سوی هیچ مقامی به تضمیم شورای عالی انتخابات وارد نیست. شورای عالی انتخابات مرکز از ۷ عضو اصلی و ۴ عضو علی البدل است. ۷ نفر دیگر توسط مجلس عمومی دادگاه عالی استیناف انتخاب شده و اکثریت مطلق از بین اعضای خود انتخاب می‌گردد.

مقایسه‌ی عملکرد این نهادها با شورای نگهبان

سیستم نظارت بر انتخابات در دیگر کشورها، دائزدار نظارت استصوابی است؛ نظارتی که می‌تواند علی‌رغم رأی قاطع مردم به نمایندگان، بنا به ملاحظه‌هایی با عدم صدور اعتبارنامه به نماینده‌ی منتخب و یا ابطال نمایندگی وی و حتی ابطال انتخابات به تضمیم‌گیری در انتخابات مادرات ورزد:

- استصوابی بودن نظارت:

اصل ۵۹ قانون اساسی ۱۹۵۸ م. فرانسه بدین شرح است:
"Le Conseil Constitutionnel statue, en cas de contestation, sur la regularite de l'élection des députés et des sénateurs"

مطابق این اصل، شورای قانون اساسی در صورت درگیری بر سر مطابقت انتخاب نمایندگان و سناتورها با قانون، تصمیم‌گیری می‌کند. قانون اساسی ایالات متحده آمریکا نیز در بند ۵ اصل خود می‌گوید: «هر یک از مجلسین داور انتخابات، نتایج آن و خصوصیات اعضای مربوط به خود می‌باشند، "Each house Shall be the Judge of the election, returns, and qualifications of Its own members,..."

عبداللهیان تأکید کرد: به سران آمریکا توصیه می‌کنم که درباره قوانین انتخاباتی کشور ما مطالعه کنند، و نظر غیر کارشناسانه و عجولانه ندهند.

نگاه خارجی به انتخابی ایرانی

کامل شدن پازل آمریکایی برای انتخابات ایران در قل آویو

مقامات آمریکایی از چند هفته پیش اعلام مواضع شان در قبال انتخابات ریاست جمهوری ایران را آغاز کردند.

محمود عزیزی: بویژگی اصلی سیاستمداران آمریکایی هماهنگی فوق العاده آنها با هم است. مواضع یکسان سیاستمداران و دیبلمات های امریکایی به تکه های پازلی شبیه است که وقتی کنار هم قرار می گیرند تصویر نهایی را نشان می دهند.

علاء الدین بروجوری: در گفت و گو با خبرگزاری خبرآنلاین در واکنش به اظهارات جان کری وزیر امور خارجه آمریکا، اظهار داشت: آمریکا به خوبی می داند در جغرافیایی جهان، ایران یکی از آزاد ترین و دموکرات ترین کشور ها در این عرصه است و انتخابات در ایران نماد برگسته مردم سالاری دینی و حاکمیت اراده مردم جمهوری اسلامی است.

رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در واکنش به این سخنان آن را «دخلالت آشکار در امور داخلی ایران» خواند و اظهار داشت: در آمریکا سیستم انتخاباتی الکترونیک است و افراد براساس نظر دو حزب عده این کشور انتخاب می شوند، در حالی که در ایران فقهای شورای نگهبان صلاحیت افراد واحد شرایط را مشخص می کنند. و در واقع در آمریکا در داخل خود احزاب این کشور و براساس معیار های حزبی انجام می شود.

تا زمان برگزاری انتخابات ریاست جمهوری ایران، آمریکا، انگلیس و صهیونیست ها از این گونه خرده فرمایشات خواهند داشت

بروگری یا بیان اینکه اظهارات کری تکرار اشتباہات آمریکا در محاسبات خود در برابر ملت ایران است، گفت: همچون ۲۲ بهمن که آمریکایی ها در سال قبل پیش بینی کردند به دلیل تحریم ها و مشکلات اقتصادی مردم در آن شرکت نمی کنند، در این انتخابات هم مردم بیشترین حضور را در انتخابات خواهند داشت و باز حضور گسترده در آن حمامه سیاسی را محقق می کنند.

وی در پاسخ به اینکه فکر می کنید اظهارات آمریکایی ها در مورد انتخابات دوام داشته باشد یا خیر، گفت: تا زمان برگزاری انتخابات ریاست جمهوری در ایران، آمریکا، انگلیس و صهیونیست ها از این گونه خرده فرمایشات خواهند داشت که این سخنان از دید افکار عمومی ایران بی ارزش است.

وی با اشاره به تشکر نامزدهای رد صلاحیت شده انتخابات ریاست جمهوری از شورای نگهبان، تأکید کرد در شرایطی که خود نامزدها از شوای نگهبان تشکر می کنند، اظهارات مقامات آمریکا دخالت آشکار در امور ایران است و آنها بدانند این کارها آب در هاون کوبیدن است.

مقامات آمریکا به دنبال چوب لای چرخ ایران گذاشتن هستند

عضو حیدر پور دیگر عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس نهم هم با بیان اینکه اظهارات کری «رفتاری مداخله جویانه» و «دخلالت در امور داخلی جمهوری اسلامی» است، گفت: به طور طبیعی ملت ایران، شورای نگهبان را براساس قانون اساسی به عنوان مرجع تائید صلاحیت ها قبول دارد

- عدم پاسخ گویی مرجع نظارتی به هیچ نهادی در مورد تصمیم اتخاذی

از جمله نتایج نظارت استصوابی، عدم الزام به پاسخ گویی به نهادهای دولتی و نیز مردم است. قانون اساسی کشورها آشکارا به این اصل اساسی تأکید دارد. مطابق ماده ۷۹ قانون اساسی ترکیه «انتخابات تحت اداره‌ی عمومی و نظارت ارگان‌های قضایی انجام می‌شوند. هیچ اعتراضی از سوی هیچ مقامی به تصمیم شورای عالی انتخابات وارد نیست.»

- **عام و فراغیر بودن نظارت (از ابتدای انتخابات تا پایان آن)**

از دیگر ویژگی های نظارت بر انتخابات در دیگر کشورها همانند نظارت شورای نگهبان، فراگیر بودن نظارت است. یعنی این نظارت شامل تمامی مراحل انتخابات می باشد. با استناد به اصل ۵۸ قانون اساسی فرانسه، «شورای اساسی نظارت بر صحبت انتخابات، رسیدگی به اعتراض ها و اعلام نتایج انتخابات را بر عهده دارد. بنابراین، این نظارت در برگیرنده‌ی تمام مراحل انتخابات از ابتدای تا انتهای است و اقدام به آن نیاز به طرح شکایت از طرف افراد ذی نفع ندارد، هر چند که از این رهگذار نیز شورا می تواند در موضوع وارد شود.» همچنین ماده ۷۹ قانون اساسی ترکیه تصریح دارد که شورای عالی انتخابات تمامی اقداماتی اجرایی را به منظور تضمین برگزاری مناسب و منظم انتخابات از آغاز تا پایان به اینجا رسانده، تحقیق و تصمیم درباره‌ی شکایت‌های رسیده در مورد تخلفاتی قابل و بعد از رأی گیری و تعیین انتخابات مجدد اعضای مجلس اعلای ملی ترکیه را اتخاذ می‌نماید.

منبع: سایت برهان / م

امیر عبداللهیان: انتخابات ایران موده‌ی تر از آمریکا است

معاون وزیر خارجه کشورمان تأکید کرد، روند تایید صلاحیت کاندیداهای در ایران به مراتب شفافتر و دقیق تر از سیستم پیچیده تعیین کاندیداهای در امریکا است.

به گزارش خبرگاری اهل‌بیت(ع) - اینا - «حسین امیر عبداللهیان» معاون وزیر خارجه کشورمان تأکید کرد: ما از آمریکا صدایهای مختلفی می شنویم، آمریکا در عین حال که سعی می کند از طریق برخی کانال ها سیگنالهای مثبتی ارسال کند اما در موضع اعلام شده خود مداخلات آشکار و غیر منطقی دارد و در رفتار عملی خود دست از دشمنی بر نمی دارد، وی افزود: آمریکایی ها در هر مقطعی تلاش می کنند فشارها علیه ایران را افزایش دهند.

عبداللهیان خاطرنشان کرد: برگزاری انتخابات در ایران و حضور مردم پای صندوقهای رای به مراتب واقعی تر و مردمی تر از امریکا است، و طی ۳۴ سال گذشته واقعیت واحد در انتخابات مختلف کشور این بوده که رای مردم سرنوشت ساز است.

امام خمینی (ره): امیدوارم که ملت شریف ایران در این امر مهم الهی (انتخابات) یکدل و یک جهت به سوی صندوق ها بروند و آرای خود را به صندوق ها بریزند.

آلزایمر امریکایی

دیپلمات های امریکایی در حالی این ادعاه را در خصوص سیستم انتخاباتی ایران مطرح کرده اند که هنوز شهروندان امریکایی ماجرای انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۰۰ را به یا دارند. زمانی که ال گور نامزد حزب دموکرات توانست آرای بیشتری نسبت به جرج واکر بوش به دست بیاورد. در حالی که طرفداران حزب دموکرات و حتی مخالفان ال گور خود را برای حضور ۴ ساله وی در کاخ سفید آماده می کردند ناگهان مدعیان دموکراسی و احترام به آرای مردم چهره واقعی خود را عیان کردند. برادر بوش فرماندار آخرين ایالتی که آراء آن شمرده می شد، ۷۰ هزار رای ال گور را باطل کرد و در نهایت دیوان عالی آمریکا که هفت قاضی از ۹ نفر آنها جمهوریخواه بودند تنها با اختلاف ۵۳٪ رای بیشتر، بوش را رئیس جمهور اعلام کرد! به این ترتیب رای واقعی مردم ایالات متحده آمریکا در سیستم تقلب محور انتخاباتی این کشور محو شد و بوش به عنوان جنگ طلبی تمام عیار برای هشت سال بر ملت آمریکا تحمیل شد.

منبع: خبرآنلاین

شورای نگهبان براساس مراجعه به قانون به احراز صلاحیت ها پرداخته است.

وی با اشاره به اینکه «اعلام صلاحیت نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری توسط شورای نگهبان موحی از آرامش را در کشور به وجود آورد»، به رفتار منطقی نامزدهای رد صلاحیت شده اشاره و خاطر نشان کرد: وقتی نامزدهای تأیید صلاحیت نشده هیچ اعتراضی نداشتند، این سخنان بیشتر آب در هاون کوبیدن است.

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس تاکید کرد: مقامات آمریکا با این گونه اظهار نظرها به دنبال چوب لای چرخ ایران گذاشتن هستند اما تأثیر این اقدامات معمولاً عکس بوده است.

وی گفت: هر میزان که آمریکایی ها بیشتر بر روی نقطه ای انگشت بگذارند، مردم ایران محکمتر از قبل به این اظهارات پاسخ می دهند و تجربه دوره های گذشته انتخابات این موضوع را ثبات می کند.

بینندگان عزیز همونطور که ملاحظه می فرمایید پای صندوق های رای پرنده هم پر نمیزنه... من که از صبح اینجا هستم حتی یک نفر رو هم ندیدم که بیاد رای بده...!!!

همان وظایفی است که اگر شوراهای ما انشاء... بتوانند این وظایف را به طور کامل به انجام برسانند، بسیاری از مشکلات جاری مردم برطرف خواهد شد و این موارد را قانون‌گذاران با دقت در قانون اساسی و در قانون عرفی معین کرده‌اند.

۶. افزایش اعتماد عمومی

شوراهایا ز مظاہر مشارکت مردمی و برای تسهیل امور مردم است. شوراهایا طبق قانون اساسی مدیریت شهر و روستا را بر عهده دارند و نمادی دیگر از اداره‌ای کشور به دست مردم را در برابر چشم همگان می‌گذارند. توفیق شوراهایا در دستیابی به این هدف، سرمایه‌ی ارزشمند «اعتماد عمومی» را افزایش می‌بخشد و زمینه ساز حضور پرشاط مردم در همه‌ی عرصه‌های پیشرفت و توسعه‌ی کشور می‌شود.

۷. انتخاب برای حل مسائل جاری زندگی

انتخابات شوراهایا هم از این جهت مهم است که کار روزمره‌ی مردم و زندگی شهر و روستایی مردم، متوقف به این انتخابات است. اگر انسانهای صالح، کارآمد، بانشاط، مؤمن، نجیب و امین در انتخابات شوراهایا انتخاب شوند، خیال مردم از لحاظ مسائل جاری روزمره‌ی زندگی - که با آن سر و کار دارند - راحت خواهد شد. شما اگر آن کسی را که می‌سندید و می‌خواهید، انتخاب نکردید، آن کسی که شما نمی‌پسندید، انتخاب خواهد شد و رأی خواهد آورد. بنابراین، رأی خودتان را به میدان بیاورید.

اگر مردم عادت کنند که برای اداره‌ی امور روزمره‌ی شهری یا روستایی خودشان، کسانی را با شناخت انتخاب کنند، این خیلی کمک خواهد کرد؛ هم به پیشرفت امور کشور، هم به آشنا شدن مردم با وظایفی که بر عهده‌ی آنهاست و باید انجام گیرد و البته سوادش هم به خود مردم برمی‌گردد. بسیار بجایست که مردم بدانند هر کسی را انتخاب می‌کنند، مسؤولیتهایی در مقابل این انتخاب بر دوش آنهاست؛ همچنان که اگر انتخابشان انتخاب خوبی باشد و انشاء... به وسیله‌ی آن شخص منتخب، کارهای خوبی برای مردم و کشور انجام گیرد، ثوابها و اجرهایی هم به آنها منتقل می‌شود. به همین علت است که باید حقیقت دقت کنند تا افراد دلسوز، متدين و کارآمدی را که متناسب با این کارند، انتخاب کنند؛ چون کارآمدی به حسب کاری که ما یک شخص را برای انجام آن در نظر می‌گیریم، متفاوت است. کارآمدی این شورا با کارآمدی فلان شغل یا سمت دیگر تفاوت می‌کند. مردم می‌دانند که شوراهای شهر و روستا برای چیست.

پس کسی را که احساس می‌کنند، فکر می‌کنند، تشخیص می‌دهند و احراز می‌کنند، مناسب با این کارا انتخاب کنند. البته دیانت او، تقوای او و دلسوزی او را حتماً تشخیص دهنند. مردم نباید افرادی را که دلسوز، علاقه‌مند و متدين نیستند، به مراکز تصمیم‌گیری‌شان بفرستند؛ زیرا برایشان وزر و وبال درست خواهند کرد. این توصیه‌ی من به مردم است. شوراهایا، مشاورینی امین برای مسئولان دولتی. مسؤولان محترم دولتی، شوراهایا را مشاور امین خود بدانند و تا سر حد امکان به آنها در عمل به وظایف خود کمک کنند.

۱. اهمیت شوراهای اسلامی شهر و روستا

(گزیده‌ای از بیانات رهبر انقلاب اسلامی)

۱. مؤمنین کارهایشان را با مشورت انجام می‌دهند

اسلام در عین اینکه احکام الهی و اراده الهی را در هدایت و صلاح انسانها دارای کمال تأثیر می‌داند، اراده انسان، حضور انسان و حضور آحاد مردم را هم در همه کارها پیش‌بینی کرده است. یک نمونه آن همین مسأله شوراست.

خدای تعالی در عالم مؤمنین می‌فرماید: «او رهیم شوری بینهم»؛ کارهایشان را با مشورت انجام می‌دهند. البته مشورت، با شکل‌های مختلفی ممکن است انجام گیرد؛ این هم یک شکل از اشکال مشورت است. در داخل شهر و در داخل بخش، می‌نشینید و با هم مشورت می‌کنید؛ نقشه‌ای موجود و آن چیزهایی را که مربوط به شوراهاست. البته ممکن است نقشه‌ای هم باشد که به وظایف شوراهایا مربوط نشود؛ رسیدگی و به آنها عمل می‌کنید؛ مثل این است که سرتاسر پیکر ایران اسلامی بزرگ، با بخش خون تازه انقلابی و اسلامی می‌زند و حرکت می‌کند.

مسؤلان و شوراهای هر شهر و روستا، برای رفع مشکلات مردم، در همان شهر و روستا فکر می‌کنند. این خیلی فرصلت خوبی است.

۲. انتخابات شوراهایا؛ گامی بسوی تحقق کامل قانون اساسی

خدای تعالی را شکرگزاریم که در انتخابات شوراهایا یک نهاد دیگر برای خدمت به مردم تأسیس شد و ملت ایران یک گام دیگر به تحقق کامل قانون اساسی مترقی جمهوری اسلامی نزدیک گشت. اکنون که در سالروز پیام امام عزیز و در سالی که به نام گرامی آن بیگانه‌ی دوران نامگذاری شده، این نهاد اصلی آغاز به کار می‌کند، از صمیم قلب آرزو می‌کنم که شوراهای اسلامی شهر و روستا بتوانند در سمت اهداف والا و انقلاب بینانگذار نظام اسلامی تلاش و فعالیت کند و در چهارچوب تکالیف قانونی خود به رفع مشکلات مردم بپردازد.

۳. تحکیم پایه‌های انقلاب در کشور با تشکیل شوراهای

مردم به این شوراهای اقبال کنند، به این انتخابات توجه کنند، در آن شرکت نمایند، آن را جذی بگیرند و هدف هم عبارت باشد ازینکه اهدافی که در قانون اساسی برای تشکیل شوراهایا معین شده است. اهداف خدایی، اهداف انقلابی، اهدافی که در جهت تحکیم پایه‌های انقلاب و استحکام قدرت انقلاب و حکومت انقلابی در کشور است؛ تحقق پیدا کند. من توصیه می‌کنم که همه این انتخابات را جذی بگیرند و مهم بشمارند و در آن شرکت کنند.

۴. شوراهای اسلامی در مقابل نظامهای استبدادی

اصل ایجاد شوراهای اسلامی شهر و روستا در قانون اساسی، نشان دهنده اهتمام نظام جمهوری اسلامی ایران به مجموعه متنوع فکرها، مشورتها و دیدگاهها در اداره امور کشور است و این موضوع، نقطه مقابل نظامهای ارتجاعی و استبدادی است.

افتخار جمهوری اسلامی ایران این است که از روز اول، آراء، افکار و خواست مردم، مورد توجه جدی قرار گرفته است.

۵. حل مشکلات مردم توسط شوراهای

هیچ عبادتی بالاتر از خدمت به مردم نیست؛ چه در شهر، چه در بخش و چه در روستا. وظایفی که برای شوراهایا در قانون ذکر شده،

